

I dag

Tað lýsir í eystri — vælfærdarsamfélagið

»Med disse tre love og lovene om folkepension og invalideforsikring, som blev gennemført sidste år, vil efter min mening være foretaget en virkelig ajourføring af den færøske sociallovgivning, så at der ikke er brug for yderligere lovgivning for øjeblikket.«

Hetta vóru orð Julius Bomholts, sosialmálaráðharrar, tá hann legði feroysku sosiallóggevuna fyrri Fólkatíngið, har allir flokkar tóku undir.

Hetta er seinasta stig á leiðini, hagar til vit kunnu seta Føroya mest fullfíggaðu sosiallóggevuna í gæði frá 1. okt. í ár.

Henda lóggeva skal tryggja sjúkum, einkjum, foreldraleysum børnum, blind-

um, deyvum, og á annan hátt treingjandi eina samuliga og trotaleysa tilveru.

Vunnið er á mál á hesum sinni; men stavnhalðið er framvegis hitt sama: enn betri trygd, enn meira sosialt rettvísi.

Við hesum hevur JAVNAÐAR-FLOKKURIN vunnið eitt hitt fremsta málið á stevnuskránni: sosiallóggevuna, ið flokkurin hevur barst fyrri síðan 1928.

TAÐ ER VERULEIKI:

AT eftir prístalinum er lívikoðnaðurin 10.821 kr. ... at ein arbeiðari bara fær 10.336 kr. ... at hetta eftir einum ári er 485 kr. ... ov lítið ella í tímalón ... 20 oyru ... — tað, verkfallið snýr seg um í dag.

Fylking av arbeiðararørsluni í Føroyum við norðurlandsku arbeiðara-

fylkingini gjøgnum De samvirkende Fagforbund til kraftarsavning og sigurs.

Soleiðis er orðaljóðið í stevnuni hjá hini feroysku socialistiskari arbeiðararørsluni; men tessverri má ásanast, at her er langt á mál.

Nóg av arbeiðsfólki er í ongum felag, Havnar arbeiðsmannafelag stendur uttanfyri FA. Handverkaranir fyrri seg og spjaddir, starvsfólkið fyrri seg og í fleiri feløgum og fiskimenn fyrri seg.

Á slíkum grundarlagi er tað óhugsandi, at hin feroyska lónarstættin nakrantíð kann vinna somu sømdir sum lónarstættin í hinum Norðanlondum, har teir bæði felagsliga, arbeiðsrættsliga og lónarlaga er komin langt ávegis — fremst í heiminum.

Lat okkum í fyrstu syftu vinna verkfallið, ið nú leikar á;

men lat næsta stigið verða eina kraftarsavning til fullan sigur.

RÚSDREKKALÓGIN. Her í blaðnum varð sagt, at rúsdrekkalógin gjørdi fólk til »løgbrótarar«. »Glaðustrok« tók hetta illa upp. »14. sept.« segði: »... tí veruleikin er júst tann, sum Sosialurin dregur fram í ljósið.« og nú sigur K. Wang í »Dagblaðnum«:

»Hon hevur vant fólk okkara til at drekka í stórum nøgdum, lært tey at verða ólýðin móti lógini, og er lika stórus vandi fyrri tjóð okkara, sum víðurskiftini undan 1907.«

Í »Dimmalætting« fyrri 7. mai stendur m. a., at lesa:

»En person ... fik en bøde på 470 kr. for at sælge en flaske snaps, som han havde tjent 47 kr. på...«

»En besætningsmedlem ... havde begået ... smuglerforseelse og idømtes en bøde på 450 kr.«

AT vanligt er at 1—2 pst. av folkunum i einum landi stama, men 10 ferðir so nóg mannfolk sum konufólk og at intelligenskvotienturin hjá teimum, ið stama, í meðal liggur vel hægr enn hjá teimum, ið ikki stama.

AT 70 pst. av teimum 52 svørtu, ið vóruð drípnir í Sharpesville í Suðrafriku hin 21. mars, vóru skotnir aftanifrá.

AT eftir áheitan frá grønlandska landsráðnum hevur ríkisstýrið gjørt av at seta 2 politistar aftrat í Grønlandi. Teir verða nú 9 í tali.

AT tað í kongsborgini Buckingham Palace í London eru 600 rúm, 10.000 møblar, 300 tenastufólk og 800 metrar frá køkinum til matarhøllina.

AT Danir seinasta ár brúktu 800 milj. kr. til reklamu, t. e. 1,2 pst. av tjóðarinntøkuni.

AT tað í bretsku heimsveldinum nú eru 11 sjálfstýrandi lond.

adrir SIGA:

SKIPABYGGINGIN. Sum áður sagt, vóru bæði fólkaflokksmenn og sambandsmenn imóti eini skjótari endurnýggjan av skipafloktanum við ikki at ganga víð til meira enn 15 Belgjubátar. Um hetta sigur »Tingakrossur«:

Tað man tí tykjast mongum manni lógið, at tingmenn — lika mikið hvønn flokk teir so hoyra til — skulu vera so stuttskygdur, at teir koma fram við uppskotum um at fáa ferri fór til landið, enn tað við útlendskari fíggarligari hjálp letur seg gera...«

KVINNUR OG MENN

Hjartasjúkur — og tá fyrst og fremst hjartaslag — gera enda á teimum flestu ið doyggja í teimum bestu árunum. — Høvuðsorsøkin er forkálkingur í teimum smáu pulseðrunum í hjartanum.

Upp til 35 ára aldurin doyggja eins nógvur kvinnur og menn.

Millum 35 og 44 ár doyggja 242 menn móti hvørjum 100 kvinnum av hjartasjúku.

Millum 45 og 65 hækkar talið til 274.

Millum 65 og 84 minkar talið til 123.

Frá 85 og upp eftir verður talið javnt aftur.

TOLINI niðanfyrri siga frá, hvussu nógv tað í Svøríki kostar at uppala teir ymiskur frøðingarnar:

Lækna	90.000 kr.
Verkfrøðing	40.000 kr.
Magistara	25.000 kr.
Prest	16.000 kr.
Lærara	10.000 kr.

Afturat hesum kemur kostnaðurin at lesa til students- ella realprógva — ávikavíst 10.000 og 8.000 kr.

24. MAI. INGRID, DROTTNING OG FRÍÐRIKUR IX, KONGUR, HALDA SILVURBRÚDLEYP

25. MAI. Fyrsti summardagur, summur fjórðingsár byrjar.

27. MAI. Kristi himmalsferðardagur.

20 ÁR FARIN

25. MAI. Frá hermannaskipinum »ULSTER PRINCE« verður ein deild av »Lovat Scout« landsett í Havn, og verða teir í landinum til jóansokudag 1942. Teir hava hópin av útgerð við sær.

NYGGJ LÓG. Fólkatíngið hevur við tíkið lóg viðv. børnum, fødd uttanfyri hjúnarband. Lógin ásetur, at ein verður idomdur fulla faðirskyldu ella heilt frifunnin — einki uttan tað. Núverandi undirhaldsskipan; ið ikki finst í nøkrum øðrum Norðanlandi fellur heilt burtur.

MARIA STUART. 8. febr. 1587 varð Maria Stuart hálshogd í einum sali á Fotheringhey slottinum í Onglandi. Soleiðis framdi Elisabeth, Onglandsdrottning, hevndarhug sín. Maria

SOGA Stuart hevði bæði borið kongskrónu Skotlands og Fraklands. Hon var miskunnleys og var átlandi uppi í leikinum, tá maður hennara varð myrður. 1568 flýddi hon undan uppreisn í Skotlandi. Í Onglandi tók hon sær fyrri at vinna Elisabeth,

drottning, neisur, og gjørdi hetta enda á henni.

2 minuttir áðrenn Caryl Chessman fór í gasskamarið, gjørdi statsadvokaturin av at steðga við at taka hann av døgum; men maðurin, ið skuldi bera boðini, fann ikki telefonnummarið nóg skjótt. Tá hann fekk samband við fongslíð, var Chessman deyður fyrri 1 minutt síðan.

MISMUNUR. Teir skjóta svartar í Suðrafriku. Onglandsdrottning sendir fjarrit til forsetan, ið hevur tveir kúlur í hovdinum og vónar, at hann skjótt verður frískur. So kann hann skjóta enn fleiri svartar. Hon sendi einki fjarrit, tá 200 svartir vóruð skotnir.

CEYLON við sínum 6 milj. íbúgvum skal hava val 20. juli, hóast tað er ikki longur síðan enn 19. mars í ár, at har vóru val. Veljast skulu 151 tinglimir. Í lótni eru størstu flokkarnir:

Konservativu 50 limir, Frælsisflokkurin 46 og Minnilutaflokkurin 15 limir. Millum aðrar flokkar eru bæði kommunistar og trotskistar.

LAOS. Tað stóð um reppin, at ikki kommunistar tóku ræðið í Laos fyrri stuttum. Fyrst í hesum mánaðinum vóru val í landinum. Teir konservativu vunu 40 av 59 tinglimum, kommunistar fingubert 2 valdar.

SOSIALISMAN er ikki so heilt út av lagi. Hygg, hvussu dollargrinið hjá kapitalistunum fara sum flugur eftir okkara sosialiserandi vegum.

RUSSAR bera ótta fyrri, at Kinamenn einaferð fara at taka frá teimum leiðsluna av kommunistahæiminum. At hesin ótti ikki er heilt ógrundaður, vísa hesi tøl:

Fólkatal:	Árl. vøkstur
Kina	640 milj. 15 milj.
Rusland	210 milj. 3 milj.

5 SPURNINGAR:

1. Hvussu langt sæst Mikinesar viti?
2. Hvussu langt er út á Føroyabanka?
3. Hvussu langur er Munkagrøðurin?
4. Hvussu djúpt er á Føroyabanka?
5. Hvar er Tirilsgrynnan?

(Svar aðrastaðni.)

PEKING-bláðið »REYÐA FLAGG-ID«: At liva lið um lið við kapitalismuna er ógjörlikt. Kapitalisman fellur ikki av sær sjálvum; hon má týnast við proletariskari kollvelting.

BRÓKAUPPSLAGIÐ. Einaferð prísurin av Wales spældi golf á einum vátligum vølli, fann hann uppá at bróta brókurnar eitt sindur upp. Haðani kom mótin: brókaupp-

AKTUELT. slagið. Hann hevur hildið seg til dagin í dag; men nú er hann komin á gravarbakkan, tí eftir nýggja mótanum í ár, eru brókurnar púra slætтар nýður á skóg — brókauppslagið er heilt burtur.

SUÐRAFRÍKA: Stødd landsins er 5 ferðir Stórættlands og har búgva:

Negarar	9.600.000
Hvítir	3.200.000
Asiatar	441.000

Talað verður enskt og afrikanskt (av-

leiðing av høllendskum) mál, 9 negara og 8 asiatisksk mál.

Svar uppá 5 spurn.: 1) 50 sjómíl 2) 50 fjórð. 3) 70 fjórð. 4) 40—60 favnar. 5) 8—10 fj. í landsynning sunnan úr Borðoyanesi.

Um ein kvinna hevur mong ynski, sum hon fegn vil hava framd, og tú fremur óll uttan eitt, so verður hon ikki glað, tí tú hevur framt tey mongu, men í ringum lag, tí tú gloymdi tað eina.

HANN: Eg standi steinbýttur, tá tú ert veitsluklodd.

HON: Hvi?

HANN: Tí, tá veit eg ikki, um tú ert innanfyri klæðini og vilt sleppa út úr teinum ella um tú ert uttanfyri og vilt sleppa inni tey.

Tey siga vist, at Jeppi drekkur, men tey siga ikki, hvi kona hansara drekkur eisini.

Omman legði líða Mikkjal at sova. — Góði, legg teg nú! Omma skal siga honum eina søgu. Putti(nutti) var ein lítill bjørn. Putti(nutti) hevði langt hár. Putti(nutti) var so nutti.

Ikki eitt orð frá Mikkjali.

—Nú, góði, heldur tú ikki, at Putti(nutti) var fittur?

Mikkjal hyggur uppá ommuna:

— Omma, eru tygum full?

MINNIST TIL AT LESA SOSIALIN! AT HALDA SOSIALIN! AT KEYPA SOSIALIN!